Eduskunnan puolustusvaliokunta

PuV@eduskunta.fi

Viite: Hallituksen esitys laiksi puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta (HE 72/2018)

Asia: Tietosuojavaltuutetun lausunto

Nyt lausunnon kohteena oleva esitys on ollut arvioitavana tietosuojavaltuutetun toimistossa jo aiemmin (Dnro 3803/03/17, 26.1.2018). Esitystä ja sen perusteluita on täsmennetty tämän jälkeen.

Nyt lausunnon kohteena olevassa esityksessä todetaan (s. 27) koskien ehdotetun lain 15 d §:ä (Lennokin ja miehittämättömän ilma-aluksen yksilöintitietojen hankkiminen), että ”Jos miehittämätöntä ilma-alusta tai lennokkia ohjataan matkapuhelimen, tietokoneen tai muun luonnolliseen henkilöön yhdistettävän telepäätelaitteen avulla, radioviestinnän ja välitystietojen käsittely sisältää väistämättä tietoja, joilla henkilö on mahdollista yksilöidä. Kyse on perustuslain 10 §:n 2 momentissa turvatun luottamuksellisen viestin suojasta, josta voidaan poiketa vain tietyillä edellytyksillä.” On tärkeää tunnistaa, että viestinnän luottamuksellisuuden lisäksi tässä yhteydessä on myös kysymys Perustuslain 10 §:n 1 momentin mukaisesta henkilötietojen suojasta. Henkilötietojen käsittelyn (kaikki henkilötietoihin kohdistuvat toimenpiteet mukaan lukien henkilötietojen hävittämisen) on perustuttava lakiin. **Nyt ehdotetun sääntelyn perusteluja tulisi täydentää siten, että siitä kävisi selkeästi ilmi se, että nyt ehdotettu säännös luo väliaikaisen käsittelyperusteen henkilötiedoille siihen asti, kun tiedot todetaan tarpeettomiksi ja ne hävitetään tai tietojen käsittely jatkuu jollain muulla lakisääteisellä perusteella** (ehdotettu 15 d §:n 2 momentti). Vaikka nyt ehdotettuun toiminnassa henkilötietojen käsittelyä tapahtuu vain määrätyissä tapauksissa (esimerkiksi lennokkia ohjataan henkilöön yhdistettävän telepäätelaitteen avulla) ja henkilötietojen käsittely on hyvin rajattua (hävitettävä, jollei käsittelylle lainmukaista perustetta), on tunnistettava, että henkilötietojen käsittelyä kuitenkin tapahtuu ja tätä kautta huomioitava myös perustuslain 10 §:n 1 momenttia koskevat lainsäädännölliset reunaehdot.

Tietosuojavaltuutettu Reijo Aarnio

Ylitarkastaja Raisa Leivonen